

використання типового контрольно-вимірювального обладнання у галузі, що вивчається.

На нашу думку, втілення віртуального лабораторного практикуму має сприяти:

- можливості тиражування лабораторної роботи (у даному випадку кількість робочих місць відповідає кількості ПЕОМ), відсутності використання спеціального програмного забезпечення, оскільки кожна лабораторна робота представляє собою завершений ЕХЕ-модуль;
- наочності знань, що отримують студенти (курсанти), можливості реалізації дослідів, що неможливо проводити у звичайній навчальній лабораторії.

Це є обов'язковою, але не достатньою умовою. Сьогодні постає, з одного боку, складна, а з іншого – актуальна проблема, що потребує вирішення, а саме: яким чином реалізувати інтерфейс (двосторонній зв'язок) між віртуальним середовищем і реальним обладнанням.

*Соколова Г. П., Сергейчук Л. В., Гринченко Е. В.
Харьковский национальный университет
городского хозяйства имени А. Н. Бекетова*

КОНФЛИКТНЫЕ СИТУАЦИИ НА ЗАНЯТИЯХ И СПОСОБЫ ИХ РАЗРЕШЕНИЯ

Высокие темпы научно-технического развития общества, внедрение компьютерных технологий привели к новой стадии исторического развития цивилизации – стадии информационного общества.

Эта стадия характеризуется невысоким уровнем морально-этического развития молодёжи. Это обусловлено трудностью отделить правильную, полезную информацию от вредной, ложной. Низкий уровень культуры поведения, отсутствие уважения к старшим приводит к нарушению дисциплины на занятиях, создаёт условия возникновения конфликтных ситуаций.

Психологи предлагают следующие правила воздействия на личность в конфликтных ситуациях.

1. Не раздражаться, не гневаться.
2. «Задерживать» реакции, не вступать в полемику с оппонентом, если его действия не представляют угрозу для окружающих. Если некоторое время игнорировать нарушителя, это даст ему возможность успокоиться, проанализировать ситуацию, принять верное решение.
3. Использовать юмор, поскольку осмеянный нарушитель теряет авторитет.

Чтобы разрешить (а лучше предотвратить) конфликтную ситуацию, нужно уметь правильно определить эмоциональный тон студента и свой собственный. Для этой цели можно использовать шкалу эмоциональных тонов

Р. Хаббарда. Вот некоторые эмоциональные тона, особенности которых необходимо знать преподавателю; 4.0 энтузиазм, 3.5 интерес, 3 консерватизм, 2.5 скука, 2.0 антагонизм, 1.8 боль, 1.5 гнев, 1.1 скрытая враждебность, 1.0 страх, 0.9 сочувствие, 0.5 горе, 0.05 апатия. Каждый эмоциональный тон имеет определённый предсказуемый образец поведения. Используя эту информацию, можно прогнозировать поведение человека и принять правильное решение, как продолжить общение.

Тон человека определяется по его поведению. Человеку в высоком тоне нравится слушать и передавать хорошие новости и интересные идеи. Такие студенты хорошо учатся, внимательны и активны на уроке. Они не создают конфликтных ситуаций (тона: энтузиазм, интерес и консерватизм). Люди в низких тонах говорят о проблемах и плохих новостях (гнев, скрытая враждебность, боль, страх). Высокотонные люди слушают и говорят в равной степени. Если человек не даёт вставить слово собеседнику или упорно молчит, это низкие тона (апатия, горе). Низкотонный человек уверен, что его проблемы неразрешимы, требует помощи, но не всегда способен её принять. Большая задержка при ответе на простые вопросы указывает на беспорядочное мышление (это апатия, горе) или поиск подвоха (скрытая враждебность).

Для общения с низкотонными людьми используется приём соответствия тону (на 0,5 тона выше). При выяснении причины апатии человек, поднимаясь по тону, может попасть в тон горя и разрыдаться. Если человек в тоне горя, то следует общаться с ним в тоне сочувствия.

Общение с тоном «гнев» нежелательно. Человек в тоне гнева всё разрушает: вещи, отношения, мысли. Гнев следует переключить с себя на внешние обстоятельства или найти общего абстрактного врага. Чтобы общаться с человеком в тоне антагонизма, нужно изобразить скуку или направить антагонизм на другую цель. Низкие тона нужно играть, а не быть в них на самом деле. Чтобы успешно справиться с ситуацией, преподаватель должен быть не ниже консерватизма.

В низких тонах (от апатии 0,05 до скрытой враждебности 1,1) студенты ведут себя спокойно, не мешают проводить занятие, но материал не усваивают (не хотят слушать, читать, отвечать). Когда преподаватель заставляет их работать, они могут подняться до тона гнева и возникнет конфликтная ситуация. Если преподаватель готов к резкому поведению, он может, беседуя, поднять тон студента до консерватизма. В этом тоне студента можно обучать. Он постарается сделать работу, которую от него требуют.

Таким образом, зная эмоциональный тон студента, понимая причины его неправильного поведения, можно сохранять уравновешенность в общении, управлять ситуацией и предотвратить или устранить конфликт.

Список литературы

1. Егорова К. Как воспользоваться эмоциональной шкалой Р.Хаббарда. Школа жизни ру. – 2008
2. Чернышов А.С. Практикум по решению конфликтных ситуаций. Филолингвия. – 2009. <http://osvita-ua.net/school/updring> (959) print

3. Вальченко И.В., Прилуцкая Я.Н. Читаем тексты по литературе. – Харьков : ХНАГХ, 2012. –103 с.

4. Вальченко И.В., Плотникова Т.А, Соколова Г.П. – Интересные истории: пособие для чтения для студентов подготовительных факультетов. Харьков: ХНУГХ им. А.Н. Бекетова, 2015. – 132 с.

Соколов Д. В.

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

СУЧАСНІ ЦІЛІ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Поняття виховання включає в себе вплив суспільства в цілому на особистість людини та цілеспрямовану діяльність, покликану формувати у людей систему якостей особистості, поглядів і спостережень. Соціальне виховання – це цілеспрямоване створення умов (матеріальних, духовних, організаційних) для розвитку людини.

Зміст, характер методики виховання визначаються цілями. Ціллю виховання слід розуміти ті заздалегідь обумовлені (прогнозовані) результати в адаптації молодого покоління до життя, в їх особистісному розвитку. Процес формування цілей безперервний. Формування однієї цілі завжди органічно пов'язаний з можливостями і шляхами її реалізації, а також з реалізацією інших цілей.

В даний час ціллю виховання проголошується формування особистості, яка високо цінує ідеали свободи, демократію, гуманізм, справедливість і має наукові погляди на навколишній світ.

Головна ціль соціального виховання полягає в формуванні людини, яка готова до виконання громадських функцій працівника і громадянина.

Людина розглядається як вища ціль соціального виховання, в ході якого забезпечується створення умов, необхідних для реалізації всіх його потенцій, досягнення гармонії в соціально-економічній та духовній сфері існування, високого розвитку конкретної людської особистості, вироблення у молодих людей усвідомленої громадянської позиції, готовності до життя, праці та соціальної творчості, участі в демократичному самоврядуванні і відповідальності за долю країни і людської цивілізації.

У сучасному світі існує різноманіття цілей виховання і відповідних їм виховних систем і теорій. Кожна з цих систем характеризується своєю ціллю, так само як і кожна ціль вимагає для реалізації певних умов і засобів.

Сучасні теорії виховання звичайно являють собою синтез природничонаукових, психологічних і філософських теорій. Найвідомішими з них називають біхевіоризм, неотомізм, неопозитивізм і прагматизм. Спільною рисою цих теорій можна вважати їх гуманістичну орієнтованість, а також спрямованість на розвиток вільної особистості.

Незважаючи на те, що підходи в них різні, сучасні теорії виховання побудовані на загальних закономірностях: виховання відбувається в тісному